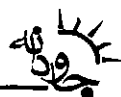

مباحث کاربردی چک و حساب جاری در ایران

محمد رضا ایران نژاد
حبیب اله صالحی

انتشارات جاودانه

سرشناسه : ایران نژاد، محمدرضا، ۱۳۵۹-
 عنوان و نام پدیدآور : مباحث کاربردی چک و حساب جاری در ایران/
 تألیف: محمدرضا ایران نژاد، حبیب‌اله صالح‌زاده.
 مشخصات نشر : تهران: جاودانه، جنگل، ۱۳۹۳
 مشخصات ظاهری : ۹۶ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۳۴۰-۷
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
 یادداشت : کتابنامه.
 موضوع : چک - - ایران
 موضوع : چک - - قوانین و مقررات - - ایران
 موضوع : چک - - ایران - - پرسش‌ها و پاسخ‌ها
 موضوع : حساب‌های بانکی
 شماره رده‌بندی شده : ۱۳۹۳ م ۲۹ الف / ۱۶۹۱ HG
 رده‌بندی دیویی : ۳۳۲/۷۶۹۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۵۳۸۵۷۱

عنوان کتاب: مباحث کاربردی چک و حساب جاری در ایران
 مؤلفان: محمدرضا ایران نژاد، حبیب‌اله صالح‌زاده
 ناشر: انتشارات جاودانه، جنگل
 ناظر فنی: امین لشکری
 نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۳
 قطع و تیراژ: رقعی، ۳۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۳۴۰-۷

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۶۱۱۵-۹-۶۶۴۸۲۸۳۰
[http:// www.junglepub.org](http://www.junglepub.org)
 email:// Info@junglepub.org ۰۳۱-۳۳۲۰۵۰۶۷-۳۳۲۰۳۸۰۰-۹

«حق چاپ برای مؤلفان محفوظ است»

فهرست مطالب

پیش‌گفتار	ط
فصل اول: تعریف حساب جاری، چک و برخی نکات کلیدی پیرامون آن	۱
مبحث نخست: تعریف حساب جاری	۱
مبحث دوم: موارد انحلال حساب جاری	۵
مبحث سوم: موارد برگشت از حساب جاری	۱۱
مبحث چهارم: تعریف چک و نوشتن چک	۱۲
مبحث پنجم: خصوصیات چک	۱۳
مبحث ششم: مهلت ارائه چک به بانک و مهلت اعتبار	۲۸
فصل دوم: قانون صدور چک و نکات کاربردی آن	۳۱
فصل سوم: نحوه وصول چک، شرط افتتاح و بستن حساب جاری، رفع سوء اثر	۳۱
چک، نحوه وصول چک و دادگاه صالح برای رسیدگی به دعاوی چک	۳۱
مبحث اول: شرایط افتتاح حساب جاری	۳۱
مبحث دوم: نحوه بستن حساب جاری	۳۴
مبحث سوم: نحوه رفع سوء اثر از سوابق چک‌های برگشتی	۳۴

مبحث چهارم: شرایط عدم پرداخت وجه چک و صدور گواهینامه عدم پرداخت.....	۶۶
مبحث پنجم: روش وصول وجه چک از طریق اقدام حقوقی.....	۶۷
مبحث ششم: روش وصول وجه چک از طریق اداره ثبت اسناد و املاک.....	۶۷
مبحث هفتم: دادگاه صالح برای رسیدگی دعاوی حقوقی مربوط به چک.....	۷۰
مبحث هشتم: دادگاه صالح برای رسیدگی شکایت مربوط به چک.....	۷۱
ضمیمه.....	۷۳
۱. نمونه فرم دعای و چک بین بانکی.....	۷۳
۲. نمونه فرم گواهی کسر موجودی حساب.....	۷۴
۳. نمونه فرم گواهی عدم پرداخت چک.....	۷۵
۴. نمونه فرم درخواست بازپس چک/دستور پرداخت.....	۷۶
۵. فرم مقررات و شرایط عمومی حساب سپرده قرض الحسنه جاری.....	۷۷
منابع و مأخذ.....	۸۳

پیش‌گفتار

از آنجا که بسیاری از روابط مالی اشخاص در جامعه، به واسطه ابزارهای پرداخت و از جمله چک انجام می‌پذیرد، بررسی مقررات مربوط به چک و حساب جاری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. از سوی دیگر به دلیل کارکردهای چک به عنوان یکی از ابزارهای پرداخت (به ویژه در بین تجار و کسبه) جایگزین وجه نقد، امکان چک در جوامع مختلف، از جایگاه ویژه‌ای در مباحث اقتصادی برخوردار است. به عنوان مثال می‌توان به نقش چک در تسهیل مبادلات بازرگانی، کاهش امکان سرقت وجه نقد، امکان کنترل مالیاتی (بر اساس قوانین برخی کشورها نظیر فرانسه، بسیاری از پرداخت‌ها باید از طریق چک انجام پذیرد)، مبارزه با جرم پولشویی، کاهش هزینه‌های چاپ اسکناس و کنترل نقدینگی ناشی از اسکناس و مسکوک در جریان و ... اشاره نمود. در کتاب «چک و رایا، چک به عنوان یک ابزار قدرتمند و قانونی مورد حمایت همه دولت‌ها است و می‌تواند موجبات سوء استفاده‌های مالی، ناهنجاری‌های اجتماعی و جناسی و هزینه‌های دولت در رسیدگی به جرایم ناشی از آن را فراهم نماید. بنابراین، چک هم به دلیل آثار مثبت و هم به واسطه آثار منفی آن در کانون توجه همه دولتمردان و آحاد جامعه است. از این رو، از نگاه مؤلفین، تدوین کتابی که بتواند خواننده را با ماهیت حساب قرض‌الحسنه

جاری، چک، قوانین مرتبط و برخی نکات کلیدی آشنا سازد، ضروری به نظر می‌رسید. بدیهی است مخاطبین و بازار هدف این مجموعه علمی - کاربردی، کلیه آحاد جامعه و به‌ویژه کارمندان شعب و ادارات حقوقی بانک‌ها، وکلای دادگستری و قضات می‌باشند. از این رو، تلاش نگارندگان بر این بوده است که در فصل اول، خواننده را با تعریف حساب جاری، ماهیت عقد حساب جاری، شرایط انحلال حساب جاری، تعریف چک و نوشته، خصوصیات چک، مهلت ارائه چک به بانک محال‌علیه و برخی نکات کلیدی آشنا سازد. در فصل دوم، قانون صدور چک مصوب ۱۳۸۱/۲ در نکات کلیدی مرتبط بحث شده است. در فصل پایانی نیز، مبحث مربوط به بستن حساب جاری، نحوه رفع سوء اثر از سوابق چک‌های معیوب، شرایط عدم پرداخت وجه چک و صدور گواهینامه عدم پرداخت، وصول چک و دادگاه صالح برای رسیدگی به امور مربوط به چک، طرح دادخواست، البته باید اقرار نمود که مجموعه حاضر، دریچه‌ای است رای ورود به مباحث و پرسش‌های بی‌شماری که در زمینه چک و حساب جاری وجود دارد. لذا از کلیه اساتید، صاحب‌نظران، کارشناسان و عزیزانی که این کتاب را مطالعه می‌نمایند، صمیمانه خواستار ارائه نظرات، انتقادات و پیشنهادها سازنده برای افزایش کمیت و کیفیت محتوای این تألیف می‌باشیم. در پایان، از مدیران و کارشناسان محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شبکه بانکی کشور، به خصوص همکاران بانک‌های ملی (آقای ابوالحسن سیفی) و ملت (آقای شهرام قاسم‌خانی)، به منظور بیان برخی مورد غفلت رویه‌های موجود، قدردانی می‌نماییم.

و من ... توفیق

محمدرضا ایران‌نژاد

حبیب‌اله صالح‌زاده